

А П Ъ С Н Ы

Ареспубликәтә хәынтқарратә усхәартә «Апснымедиа»

2023 ш. март 23 № 12 (21.440)

**Акәа,
Март
15-16 рены**

Афырхацәа ргәалашәара

Абарт амшкәа рзы Апсны иа-хьабалак иазгәартәит марттәи ажәыларә 30 шыкәса ахытра.

1993 шыкәса март 15 азы хәрхәтәкәа Гәымста азиас ирны, Акәа азааигәара ацакы змаз ахы харақырақәа ааныркылеит. Амотохысратә кәшәкәа Гәымста азиас ахәтәкәак ирырыр акәын, ага ацхәтәи ихыргәгәартәкәа шытхны, Акәа ахақәйттәразы ажәыларә иацыртарц. Аха март 16 азы илзгаз ажәыларә акәфиара амоуит. Ишьаартцәыраз аидысларақәа рышьтахь, март 17-18 рзы хәрхәтәкәа хьамтыр ада цыхәа камлеит.

Акәа ахақәйттәразы марттәи ажәыларә аибашьра аан зегьрааста ихангаз, ацәыз дүкәа зцыз жәыларәхейт. Итәхейт 222-оык, шәоыла ахәрақәа роуит, 23-оык хабарда ибжәызит.

Март 16 азы 1992-1993 шыкәсқәа рзы Апсны жәлар Рцьынцтәылатә еибашьра аан Акәа ахақәйттәразы марттәи ажәыларәан итахаз ргәалашәара иазкны Ахьз-Ацша абакафәи ашәтқәа шытарцеит.

Уахь инейт Апсны Ахада ихатыпуаф Бадра Гәынба, Ацызаминистр Александр Анқәаб, Апсны Ахада Иусбарта анапхгәшы Цьансыхә Нанба, Ацызаминистр ихатыпуаф, афинансқәа рминистр Владимир Делба, Апсны икоу Урыстәыла ацхаражәхәаф Михаил Шургалин, аибашьра аветеранцәа, хатәгәа-цхарала аибашьцәа, Жәлар Реизара адепутатцәа, Аиҳабыра иалоу, Апсны ауаажәларратә, аполитикатә еиҕкаарақәа рхатарнакцәа.

Ишазгәахәтәхәоу аипш, абарт амшкәа рзы марттәи ажәыларә иазкны еиуеицшым аусмәа-цгатәкәа нагзан, еиҕкаан аидыларәкәа.

Убас Владислав Арзынба ихьз зху Аибашьра Ахьз-Ацша амузеи акны иаартын Акәа ахақәйттәразы марттәи ажәыларәан итахаз рфотохытхытқәа рцәыргәкәа.

ипиеса иалхны арежисиор Мадина Аргәын иқәлыргылаз аспектль «Гәымстәтәи абаллада».

Март 16 азы аҕар, ажәыларә хықәкыла иалахәыз аибашьра аветеранцәа ашәтқәа шытарцеит Акәатәи абаталион аибашьцәа рбакафәи.

Анашсан, урт шыапыла рфьнархейт Апсны Рацхәтәи Ахада Владислав Арзынба Имемориалтә комплекс ашка, инышәынтрафәи ашәтқәа шытарцеит.

Акәатәи абаталион аибашьцәа рбака фәаҕхьа ргәалашәарақәа рыла иқәгылеит Апсны Афырхацәа, Акәатәи абаталион акомандир Сергей Матосиан, аибашьра аветеран, Леон иорден занашьоу Роман Гәынцья.

Ахтны-калакь ахадара аҕари аспорти русқәа рзы аусбартеи, атцарадырра аусбартеи, Акәатәи ирейхәу азеицшархәтәтә командәтә ццараиуртеи марттәи ажәыларә 30 шыкәса ахытра иазкны агәалашәаратә акция мәапыргеит. Уи иалахәын Акәатәи ашколқәа рцафцәа, арратә ццараиурта акурсантцәа. Урт ашәтқәа шытарцеит Ашадатәи Гәымстәтәи ацхәфәи икоу Амемориал ашьапафәи.

Апсны жәлар Рцьынцтәылатә еибашьра аан Гәымста азиас аишахәа ала имәасуан Гәымстәтәи афронт ацәахәа, арака имәапысуан аидыслара гәгәзақәа.

Афронт иаҕныз Аладатәи Ешыра ақытан имәапысит агәалашәаратә усмәаҕгатә. Еизаз минутктәи афымтрала хәтыр ақәырцеит итахаз аибашьцәа ргәалашәара. Ашколхәыцқәа, ацәафцәа аибашьра иазку аҕеинраалақәа ирыпхейт, марттәи ажәыларә иалахәыз аветеранцәа ргәалашәарақәа ирзаатгылеит. Апсны Рацхәтәи Ахада Владислав Арзынба Имемориал ашьапафәи иқәыргылаз аекран ала идырбан 1993 шыкәса марттәи ахтысқәа ирызкыз авидеохроника.

Амширақәа

Алықьса Гогәуа

Апсны Ахада Аслан Бжә-ниа Апсны жәлар рышәкәышәы Алықьса Гогәуа Имшира идины-хәалеит. Уака иазгәатоуп:

Хәтыр зқәу Алықьса Ноча-ица! Гәык-цсык ала ишәыдыс-ныхәалоит Шәирамш.

Шәара, зырҕиара Апснейцш, уи антыцгьы еицырдыруа шәкәы-шәууп, хаамтазтәи классикуп, зажәа акрылнадо уаажәларратә усзуоуп. Ахә ашьара удаоуп иахьатәи ацсуа литература, иахьатәи ацсуа бызшәа аҕиарафәи Шәара шәлагаламта.

Шәара шәырҕиара зегьы ибзиазаны ианыцшуеит даеакы иаламашьоу, ичыдоу ацсуа милаттә хәыцшыа, хмилат иркәзшыоу апстазааратә философия. Ацсуа цәа рыкәнуп шәфымта ссирқәа бырлашцас иргәылапсоу ақәыцшра, аҕара, абзиабара ахаҕсахьақәа. Амехак тбаауп, ицәулоуп Казара дула иаашәырцшуа азатәра, ажәра, аипыртцра атема.

Шәара шәажәабжкәа, шәпо-

вестқәа, шәроманқәа, чыдала, ароман-раҕсодиа «Асду» ацсуа литература акырза изырбе-иаз, ацсуа ажәа ацакы харазкыз ацдәмтақәоуп. Алықьса Ноча-ица, Шәирамш аены ишәзеи-гьасшыарц стахуп ақәра ду, агәабзиара, агәамч, ишәыгы-мзаит аринахысгыы аҕиараатә гәазыхәара.

Виачеслав Чрыгба

Апсны Ахада Аслан Бжә-ниа афилологиатә ццара-дыррақәа рдоктор, Апсны аццарадыррақәа Рака-дема академик, астратегиатә ццарақәа Рцентр аиҳабы Виачеслав Чрыгба Имшира идины-хәалеит. Уака иазгәатоуп:

«Хәтыр зқәу Виачеслав Андреи-ица! Гәык-цсыкала ишәыдысныхәалоит Шәымшира!»

Адунаеи аҕы еицырдыруа атцарауаф, Шәара Апсны жәлар рымацтә жәуеит ауаажәларратә, ахәынцқарратә усзуоу иахәсабала, шәымч-шәылшара гәгәала иадышәтцәит Апсны ахәынцқарра аинтересқәа рыхьчара.

Шәлагаламта дууп Апсни ахәаанырцәтәи ахәынцқаррақәеи рдипломатиатә, реишызаратә еизыкәзаашьақәа рырҕиарафәи.

Гәыкала хәтыр ақәтәтәуп Апсны иазку аццарадырратә, атоурыхтә иашара азцарақәа аапсарда ирызкәшәтә ахшыошышәтра, иара убас ауаажәларратә, аиҕкааратә, ахәынцқарратә уссура аганахьала аццәафцәа кәыцшцәа разыкәтәра, ацсуа бызшәеи алитературеи реиқәырхара, рырҕиара».

Ахәынцқарра Ахада атцарауаф изеиҕышьейт ақәҕиарақәа, агәабзиара, абзиарақәа зегьы.

Апсны Ахада дидикылеит

Хәажәкырамза 20 азы Апсны Ахәынцқарра Ахада Аслан Бжә-ниа Апсны Ахәынцқарракны икоу Урыстәылатәи Аҕедерация Ацхаражәхәаф Михаил Шургалин дидикылеит. Аиҕыларакны ирылацәажәеит а-тәылак

рыдәныкәполитикатә усеицурафәи жәларбжәратәи амшхәапштә иактуалтәу азцарақәа. Аиҕыларә далахәын Ацхаражәхәартә абжыгаф-ацхаражәхәаф Мақсим Литвинов.

